



KILDEN OPERA PRESENTERER

JEG ER LUCIA

OPERAGALSKAP AV OG MED EIR INDERHAUG
REGI: BENTEIN BAARDSON

NYPREMIERE LØRDAG 16. MARS 2019
Spilles 19., 21. og 23. mars
Multisalen

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

KILDEN.COM

Kjære publikum,

Da Eir Inderhaug, for fire år siden, tok kontakt med Kilden og presenterte sin idé om å lage en mini- eller intimopera bygget på fragmenter av Donizettis berømte kvinneskikkelse Lucia di Lammermoor, ble vi mer enn begeistret.

Eir er en sjelden kunstner, med et utrolig rikt og mangefasettert talent – å arbeide sammen med henne i et «nærbildeformat» har lenge vært en gammel drøm. Hennes kunstneriske register, musikalsk så vel som skuespillerteknisk, er vidtfaende og spenner over hele regnbuen – fra det dramatiske til det komediale, fra det sårt lyriske til det grotesk ekvilibristiske.

Eir ville gi seg selv en utfordring, og hun hadde en idé til en forestilling, og kanskje er noe av den bygget på hennes mange års opplevelser som sanger og skuespiller i skandinavisk og tysk teater- og operaverden.

Rammen rundt forestillingen er velkjent for de fleste utøvende og omreisende kunstnere: Hotellrommet. Oppbevaringsrommet. Venterommet. Forberedelsesrommet.

Laboratoriet: Der tolkninger tar form. Der skikkelser blir skapt, forsket i og prøvd ut, forkastet og født på ny. Isolatet: Der ensomheten, tvilen, selvforakten og destruksjonen råder.

Eir ville forske i dette mentale rommet. Hun ville gi publikum et innblikk i hva som foregår i en kunstnerisk prosess – før den resulterer i selve fremførelsen, forestillingen, det ferdige «produkt».

Jeg ER Lucia. Ja, det må enhver operadiva som tolker rollen tenke. Og, selvfølgelig, hun må mestre rollen rent musikalsk, men det er innlevelsen, identifikasjonen som er forutsetningen for stor kunstnerisk formidling. Hva er veien dit? Hvordan arter denne skapelsesprosessen seg? Hvilke impulser styrer, når – og hvorfor?

Det var disse spørsmålene Eir var opptatt av da hun, bokstavelig talt, toget til Kristiansand for å presentere sin idé under Kildens bølgende og luftige tak. Ved å stille et helt symfoniorkester til disposisjon, med et fullstendig teatermaskineri og et brennende ønske om å formidle opera, teater og klassisk- og samtidsmusikk til stadig nye publikumsgrupper, valgte Kilden å våge dette sjangeroverskridende prosjektet.

Det har vært en utfordring å følge Eirs eksperimentering, tekstforandringer og stadig nye musikalske forslag og korrigeringer, hun har måttet prøve ut alle de enkelte bestanddeler – for så å samle brikkene i et puslespill, en slags mosaikk som gir en overordnet mening – når man ser det på avstand, i perspektiv.

Eir er kjent for sitt kunstneriske mot til å gå nye veier, og Kilden er stolt over å være visningsarena for innovative operauttrykk, slike prosjekter er dessverre sjelden vare i norsk musikkliv!

Velkommen!

Bentein Baardson
regissør

Frøydis Emilie Lind
operasjef

Jeg ER Lucia

Idé og manus: Eir Inderhaug
Regissør: Bentein Baardson
Dramaturg: Bodil Kvamme
Scenograf / kostymedesigner: Gabriela Melo Larsen
Videodesigner: Åsmund Bøe
Lysdesigner: Gro Kristensen
Lyddesigner: Simen Hefte Endresen

Hun: Eir Inderhaug
Han: Even Rasmussen

Inspisient: Nina Ruud
Scenemester: Ole Munch Jørgensen
Scenografi, kostymer og rekvisitter er tilvirket ved Kildens verksteder

Musikk: Spilt inn av Kristiansand Symfoniorkester
Dirigent: Per Kristian Skalstad
Lydtekniker: Eirik Mordal

Komponister og verk:

Gioachino Rossini (1792-1868) Wilhelm Tell Ouverture
Gaetano Donizetti (1797-1848) Regnava nel silenzio. Fra *Lucia di Lammermoor*
Victor Herbert (1859-1924) Art is calling for me
Morton Feldman (1926-87) Samuel Beckett (1906-89): *Neither* (utdrag)
György Ligeti (1923-2006) Mysteries of the Macabre
Hans Werner Henze (1926-2012) Being Beauteous (utdrag)
Gaetano Donizetti (1797-1848) Il dolce suono mi colpi di sua voce!
Fra *Lucia di Lammermoor*

Takk til Sigve Bøe for hjelp med oversettelsen av *Kunsten kaller på meg*, og NRK P1 / Nitimen.

Spilleplan: Lørdag 16. mars kl. 18.00
Tirsdag 19. mars kl. 13.00 (SeniorKilden)
Torsdag 21. mars kl. 19.00
Lørdag 23. mars kl. 18.00

Varighet: 1 time og 20 minutter (ikke pause)

Billettbestilling / Billettkontor: tlf: 90 58 11 11 - e-post: billett@kilden.com
Man. - lør. 11.00 - 16.00 / eller til siste forestilling starter

NB! Det blir benyttet strobelys i forestillingen.

Forside / foto og design: Erik Ruud / Bjørn Høydal, Op design - Fundament - Fotos fra forestilling: Dag Jenssen



JEG ER LUCIA



Eir Inderhaug har etablert seg som en av de fremste norske sangerne og gjør seg bemerket på operascener rundt om i Europa. Utdannelsen har hun fra Rogaland Musikkonservatorium, Det Kongelige Operaakademi i København og solistklassen ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. For en del norske TV-tittere ble hun et bekjentskap allerede i 1991 da hun vant NRKs program *Talentiaden*. Hun har gjestet operahus som Bayerische Staatsoper, Theater Bremen og Göteborgsoperan, og vært fast solist ved operaen i Nürnberg og Deutche Oper am Rhein. Ved de to sistnevnte har hun sunget roller som Despina i *Così fan tutte*, Olympia i *Hoffmanns eventyr*, Blonde i *Die Entführung aus dem Serail* og Ännchen i *Der Freischütz*. Rollen som Gepopo og Venus i *Le grand macabre* har hun gjort både ved Komische Oper i Berlin, Det Kongelige Teater i København og ved DNO&B. Hun har gjort rollen som Adele i *Flaggermusen* ved DNO&B, sang i Morton Feldmans *Neither in Dresden* og i Krzysztof Pendereckis *Devils of Loudon* ved Det Kongelige Teater. Eir Inderhaug er også kjent for sin tolkning av Gudrun i *Spelet om Heilag Olav*, har sunget rollen som Solveig i *Peer Gynt-spelet* på Gåå og sunget på flere CD-innspillinger.



Even Rasmussen er fra Mandal. Han gikk ut fra Statens Teaterhøgskole i 1985, og har siden jobbet på de fleste av landets teatre. Ved Agder Teater har han tidligere spilt i *Froken Julie*, *Jungelboken*, *Mysterier*, *Kråka*, *Vildanden*, *Privattimen*, og i den senere tid i *Kilden* i *Gjengangere*, *Edderkoppkvinnens kyss*, *Skyfri himmel*, *The Sound of Music* og *Juryen - 12 edsvorne*. Innimellom har han også vært med i NRK-dramas *Mammon*, sesong 1 og *Kampen for tilværelsen*, sesong 2 i Dramaavdelingen i NRK. Han har også spilt Frank i *Rita* på Haugesund Teater, dessuten i Riksteatrets produksjoner *Vildanden* og *Samfunnets støtter*.

Bentein Baardson gikk ut fra Teaterhøgskolen i 1975 og han har vært ansatt som skuespiller og regissør i Fjernsynsteatret, Trøndelag Teater, Oslo Nye Teater, Det Norske Teatret, NRK Drama, Rogaland Teater, Nationaltheatret og Den Nationale Scene. Han har vært teatersjef / kunstnerisk leder ved Rogaland Teater, Agder Teater, Den Nationale Scene og Teater Ibsen. Under de OL på Lillehammer i 1994 var han kunstnerisk ansvarlig for åpnings- og avslutningsseremoniene. Baardson satt i Norsk kulturråd i perioden 2005 - 2009, de siste 2,5 år som leder. I 2010 tiltrådte han stillingen som adm. dir. for Kilden Teater og Konserthus i Kristiansand hvor han var t.o.m. 2015. Baardson er medlem av Det Norske Akademi (fra 1987). Han ble utnevnt til ridder av St. Olavs Orden i 2000. Kongen forfremmet i 2008 Baardson til Kommandør med stjerne for hans innsats for norsk kulturliv. Han er ridder av den franske Ordenen for kunst og litteratur. I 2010/2011 hadde han regien på *Spelet om Heilag Olav* på Stiklestad, som fikk mye god kritikk.

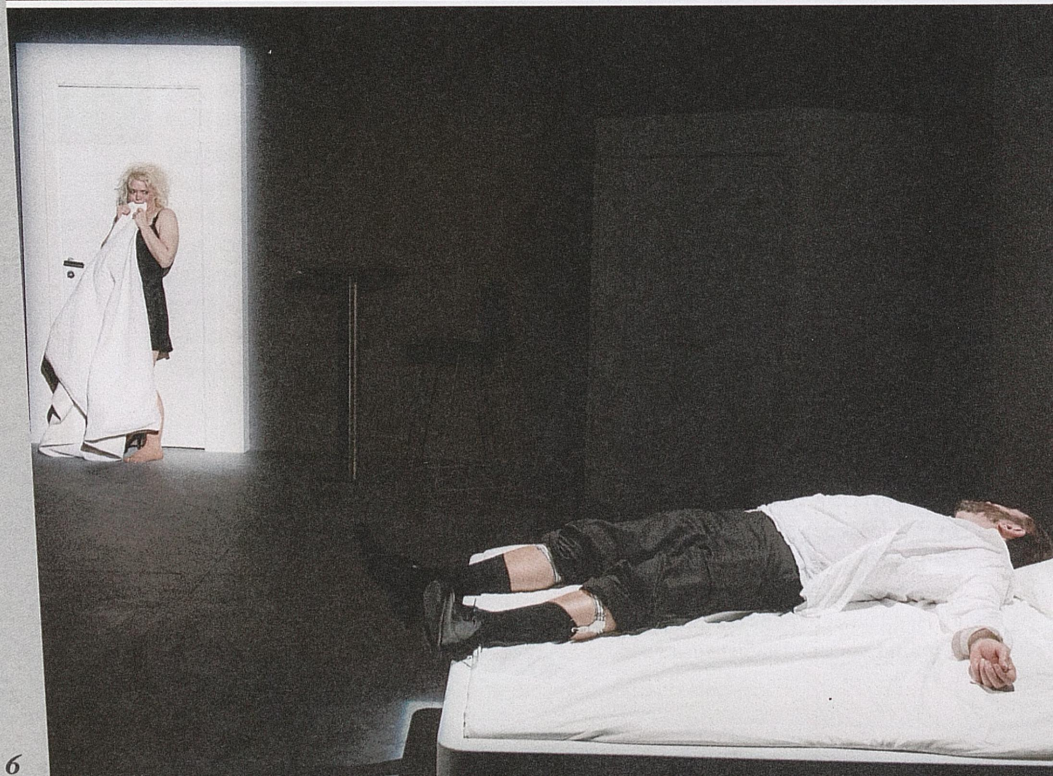


Gabriela Melo Larsen utdannet seg innen scenekunst og scenografi på det Føderale Universitetet av Rio de Janeiro, som også er hennes hjemby. Hun har i tillegg studert visual arts på PUC i Rio og på NYU i New York. I Brasil har Gabriela jobbet i flere år for en av verdens største TV-kanaler Rede Globo, blant annet med programmer som *The Voice*, VM i fotball og *Rock in Rio*. Hun jobbet også i firmaet MB Scenography hvor hun jobbet med scenografi for teater, konserter og eventer. Gabriela har også arbeidet med film, bl.a. i et scenografi- og art producer team for filmen *Infancia*, som vant prisen *Brazilian Cinema Grand Prize - Best feature / Comedy film*. I de fem årene hun har bodd i Norge har hun vært scenograf og kostymedesigner for teaterstykket *Villa Contigo* på Kilden og har også jobbet med flere eventer i Kristiansand.

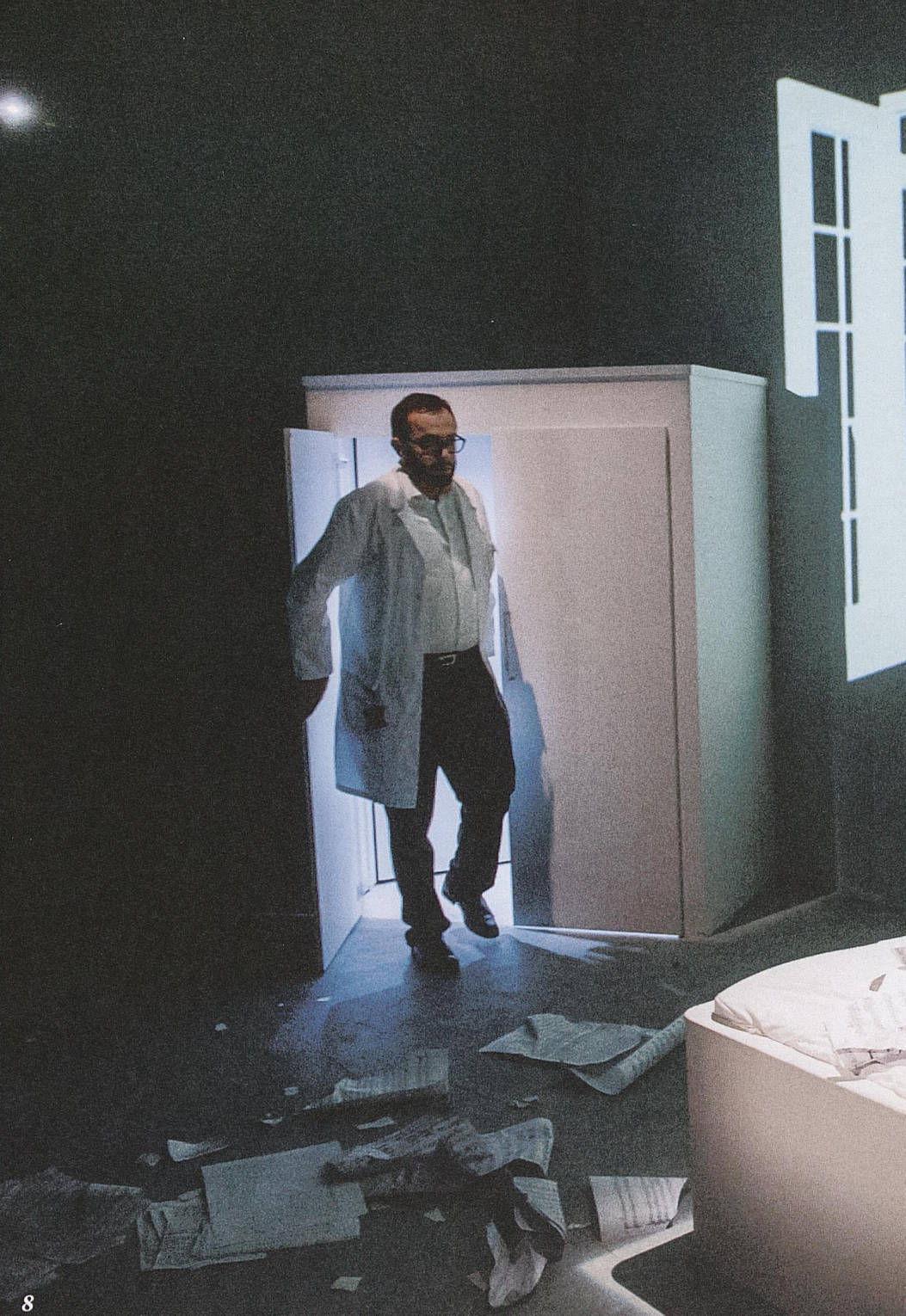


Åsmund Bøe er utdannet fra Nordland kunst- og filmfagskole og Statens Kunstakademi i Oslo. Bøe har medvirket som videodesigner i en rekke forestillinger over hele landet, bl.a. *Klassen Vår*, *OSV* og *Kill Them All!* på Nationaltheatret, *Så Vakker Du Er* og *Kvinna Fra Før* på Sogn- og Fjordane Teater, *Heia Flåkløya!* på Riksteatret og *Skjønnheten og Udyret* på Christiania Teater. Han ble nominert til Heddaprisen for beste audiovisuelle design i 2014 for forestillingen *OSV*. Åsmund Bøe er i dag fast ansatt ved Nationaltheatret.

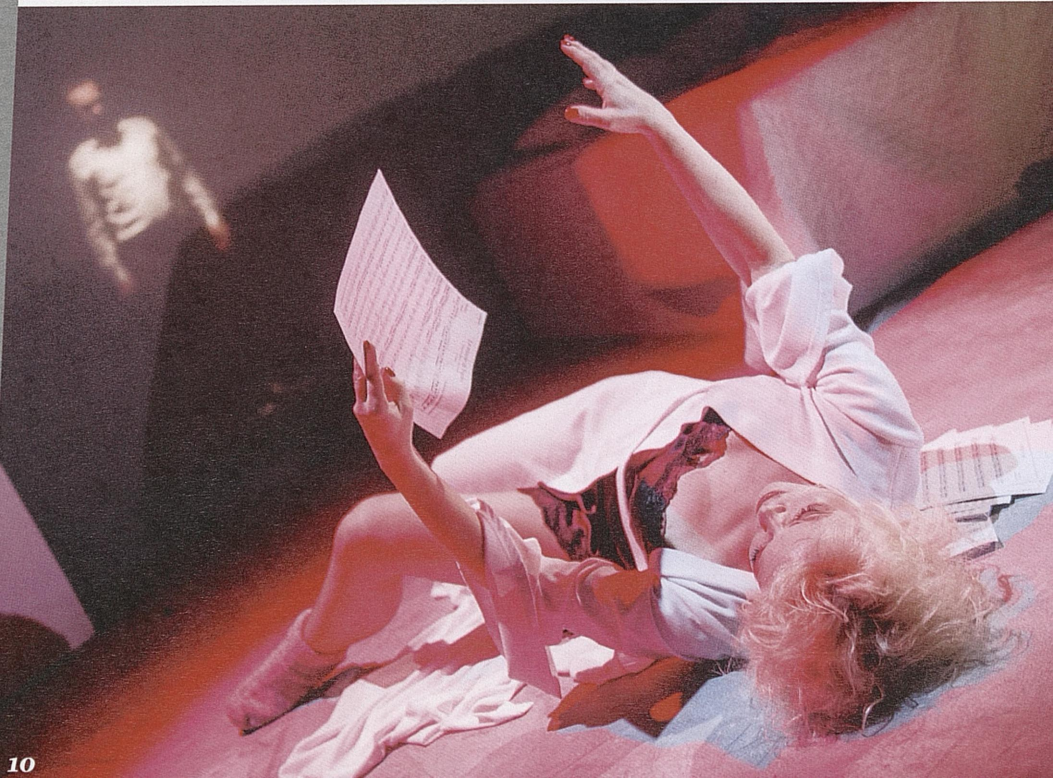














JEG ER LUCIA

Hvem er du som kunstner, og hva vil du? Dette har jeg spurt meg selv om i flere år. Det står i min CV at jeg er operasanger. «Åja, er du det?» Jeg later som om, og så ser vi hva som skjer. Det var utgangspunktet for opptreden i *Talentiaden* i 1991, som jeg vant ved å lære meg mine to første arier. Deretter ble jeg værende, samtidig som jeg har gått og ventet på at en jævel skal gjennomskue meg og avsløre mitt utgangspunkt. Men jeg synger fremdeles arier, og jeg har fått jobbe med de største operasangere rundt om i Europa. Likevel: jeg er ikke en fullblods operasanger. Jeg er bare litt operasanger.

Så har jeg fått prøve meg på teater. Det er minst like gøy, helt til du får motspillere som Bjørn Sundquist og Anders Baasmo, og du innser hvor lite du kan i forhold til dem. Jeg når dem ikke opp til anklene. Jeg er ikke helt skuespiller heller. Bare litt.

Musikal da? Fikser det også. Men jeg har stor respekt for disse stemmene som smelter perfekt inn i mikrofonteknikken. De lyder helt fantastisk kveld etter kveld. Utømmelige «belting queens» og atletiske akrobater. Jeg er ikke en av dem heller. Bare litt.

Hva er du da? En frustrert artist som prøver å finne meningen i seg selv og kunsten? Hva skal du gjøre da? Finnes det drømmeroller som passer perfekt til meg? Jeg har enten for liten stemme eller feil stemme. Jeg er for lite pen, for tykk, for gammel, for ung, for tynn. For all del, jeg får fine roller, men ikke en som tar ut hele mitt middelmådige potensiale i hele mitt fulle spekter.

Da er det bare en ting å gjøre: å skrive mitt eget stykke som utfordrer det jeg har på hjertet. Gjennom mange år i bransjen har man møtt mange utfordringer på scenen, men de aller største er kanskje i en selv? Sett det sammen med musikken du brenner for og ... vips! Jeg spurte Bentein Baardson om jeg kunne få fem minutter av hans liv. Jeg tror ikke jeg brukte opp tiden min før han satte i gang snøballen som bare rullet videre. Og plutselig skal jeg få spille drømmerollen min. *Jeg ER Lucia!* Nå skjer det. Hjelp!

Etter å ha svevd i en lykkerus av å få lov å boltre meg i min favorittmusikk innspilt av Kristiansand Symfoniorkester, løftet fram av kloke hoder som Bentein Baardson, Bodil Kvamme og Even Rasmussen, står jeg til tider skrekkslagen tilbake og tenker; «Hva faen har du satt i gang? Og hva utsetter du deg for?» Hvem skal jeg skylde på når det ikke funker? Det er min egen idé, mitt manus og mitt musikkvalg. Jeg har ikke akkurat gjort det lett for meg selv. Drømmeroller utfordrer deg og ditt talent helt til ytterpunktene av ditt register, og litt til. Da kjenner du at du lever. Det brenner litt under føttene dine. For hva er vel sirkus uten spenning?

Som regel opplever vi opera i store rom med store avstander. Nå putter vi det inn i et lite hotellrom, nesten i fanget på publikum. Kast kikkertene folkens. Nå får dere se hvordan det er. Det betyr ikke at virkeligheten er slik. Men det kunne vært. Overdriver jeg? Kanskje. Jeg har faktisk en kollega og venn som har hoppet fra et hotellrom og tatt livet sitt. Den virkelige verden er ganske gal og vanskelig til tider. Kanskje det å få jobbe på scenen er et lite fristed i forhold til virkeligheten?

Jeg ER Lucia er bygd på noen av mine kunstneriske møter og frustrasjoner. Det var i Donizettis musikk jeg fant stemmen min. Vi var som hånd i hanske. Donizetti på audition har sikret meg mange kontrakter. Donizettis *Lucia di Lammermoor* var min første store opera-opplevelse i München med den store sopranen Edita Gruberova i 1992. Et uforglemmelig øyeblikk som er det største jeg har opplevd som publikummer. Lucia blir et offer for menns strategiske maktspill. Dette gjør livet hennes så jævlig at hun velger illusjonen. Da kan hun elske og dø. Operaen *Lucia* er kjent for sin legendariske «mad scene» som varer og rekker, og i tillegg er en sangteknisk stor utfordring. Det danner rammen rundt min forestilling.

Morton Feldmans opera *Neither* har jeg sunget i Berlin, Dresden og på Festspillene i Bergen. Jeg skulle også synge den på festivalen Rhurtriennale, men klarte ikke å gjennomføre. Jeg fikk hele verket i halsen. Jeg elsker og hater *Neither* på en og samme tid. For meg er denne operaen noe av det mest spennende som er skrevet. Det er vakkert, annerledes, gripende og mystisk, men samtidig et teknisk helvete å lære og å gjennomføre for stemmen. Det er 50 minutter tortur. Jeg har brukt så uendelig mye tid på å lære alle disse kryptiske tonale og matematiske mønstrene utenat. Jeg har fremdeles mareritt om dette verket, og det har på en eller annen måte bitt en del av meg. Kontrasten mellom Donizetti og Feldman synes jeg er spennende, og jeg opplever at de forsterker hverandre.

Werner Henze møtte jeg personlig to ganger på Bayerische Staatsoper i München mens jeg jobbet med hans opera *Die Bassariden*, noe som var en stor opplevelse for meg. Han satt i rullestol og hvisket *Being Beauteous* i øret mitt. Jeg forsto ikke helt hva han mente. Så døde han kort tid etter. Det var tilfeldig at jeg fant stykket han snakket om på Spotify. Jeg fant en innspilling og hørte igjennom og måtte bare gråte. Det er jo som skrevet for meg. Selvfølgelig skal jeg synge verket ditt, Werner. Du er med.

Ligeti har jeg hatt det veldig gøy med. Han er en komponist som gikk sine helt egne veier. Han brydde seg ikke om trender eller hva andre mente om ham. Ligeti gjorde akkurat det han ville. Etter tre år som fast ansatt ved Deutsche Oper am Rhein ble jeg så deprimert av å være i en konservativ, kald og upersonlig operafabrikk, uten hjerte for sine produksjoner. Jeg prøvde å finne meningen i noe nytt for å holde ut. Oppskriften ble at man skal finne det mest usyngelige verket for høy sopran: et "mission impossible", nemlig Ligetis *Mysteries of the Macabre*. Det ble mitt personlige Mount Everest. Jeg fikk fremføre det på Festspillene i Bergen i 2005. Det kom 10 publikummere. Jeg har aldri vært mer fornøyd. Det gikk mange år før jeg fikk gjøre det igjen, da på åpningen av Risørfestivalen i 2008. Deretter åpnet plutselig de store operahusene sine dører for meg, slik som Den Norske Opera, Det Kongelige Teater, Komische Oper Berlin og Operaen i Zürich. *Mysteries of the Macabre* har blitt et av de viktigste verkene for min kunstneriske utvikling. Ellers leker jeg meg i forestillingen med Wilhelm Tell-ouverturen av Rossini og *Art is Calling for Me* fra operetten *The Enchantress* av Victor Herbert.

God opplevelse.

*Eir Inderhaug
Prima Donna*

Kilden Opera (tidligere Opera Sør) er en viktig tradisjonsbærer av den klassiske operaformen, men vi ønsker også i høy grad å være nyskapende. Vi mener at det å se gamle klassiske operaer på en ny måte ikke står i konflikt med det å være tradisjonsbærer.

Kilden Opera produserer og formidler opera i ulike formater; fullskala operaer, operakonsserter, musikkteater, kammeroperaer samt gjestespill. Vi knytter til oss kreative og anerkjente kunstnere som kan skape de gode kunstopplevelsene som når både et moderne publikum, så vel som det klassiske operapublikummet.

Kilden Opera fokuserer på at alle kunstnere vi inviterer til å arbeide i Kilden får optimale kunstneriske arbeidsforhold. Vi er også bevisst på å gi unge norske sangere mulighet til å vokse som operasangere i samspill med mer erfarne internasjonale sangere.

Kilden Opera er en anerkjent, troverdig og respektert produsent og samarbeidspartner av musikkrelatert scenekunst.

Kilden Opera har siden 2008 vært under ledelse av Frøydis Emilie Lind, tidligere mangeårige leder av de Internasjonale Kirkefestspillene.

Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS

Sjølystveien 2 - 4610 Kristiansand
90 58 11 11 - post@kilden.com
kilden.com



<https://www.facebook.com/KildenKrs/>

Eiere:



Kristiansand kommune, Vest-Agder fylkeskommune, Aust-Agder fylkeskommune, Grimstad kommune

Hovedsamarbeidspartnere:

Fædrelandsvennen

 **SPAREBANKEN SØR**

agder energi

Samarbeidspartnere:


KANALBYEN
ODDERØYA

 **LEXUS**
EXPERIENCE AMAZING

BILLETTER OG ABONNEMENT TIL SESONGEN 2019/2020 KOMMER I SALG 5. APRIL.



 KRISTIANSAND
SYMFONIORKESTER

Fædrelandsvennens
anmeldelse av urpremierer
våren 2017.



KILDEN TEATER PRESENTERER

SIDESPRIINGERNE

EN UMORALSK KOMEDIE AV JO STRØMGREN

Nypremiere onsdag 5. juni 2019
siste spilledag lørdag 22. juni

MULTISALEN

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

KILDEN.COM

